

Natalya L. Antonova¹
Viktoria R. Lopatina²
Ural Federal University named after the First President
of Russia B. N. Yeltsin,
Department of Sociology and Technologies of Public
and Municipal Administration,
Ekaterinburg (Russia)

Srđan Lj. Šljukić³
University of Novi Sad,
Faculty of Philosophy,
Department of Sociology
Novi Sad (Serbia)

316.627-053.6(470)
159.922.8(470)
17.035.1-053.6(470)
Original scientific article
Submitted 30/09/2025
Revised 21/11/2025
Accepted 23/11/2025
doi: [10.5937/socpreg59-61850](https://doi.org/10.5937/socpreg59-61850)

ALTRUISM IN THE LIVING SPACE OF RUSSIAN YOUTH⁴

Abstract: The goal of our study was to identify how altruism is understood and implemented in the living space of young people. The methodological basis of the study was an online survey (n = 641) and a series of semi-structured interviews (n = 10) with young people from Yekaterinburg and the Sverdlovsk region aged 18 to 30. The results of the study showed that most young people define altruism as selfless help associated with empathy, responsibility and the desire to make the world a better place. The most common forms of altruism are everyday actions. At the same time, wariness is recorded regarding helping strangers. The conclusion emphasizes that altruism retains a stable value among Russian youth and is an important element of social integration and civic activity.

Keywords: altruism, altruistic practices, value orientations, youth, civic activity

INTRODUCTION

Structural transformations accompanying the functioning of complex systems highlight the issue of enriching the life activity of the younger generation with new meanings and activities, positioning them as active subjects of creative practices.

The younger generation occupies a crucial place in the structure of society, serving as both a source and a driving force of progress upon which the future depends. Its potential

¹ n.l.antonova@urfu.ru; <https://orcid.org/0000-0002-2063-4970>

² viktoria.khafizova@urfu.ru; <https://orcid.org/0000-0002-5377-0960>

³ srdjan.sljukic@ff.uns.ac.rs; <https://orcid.org/0009-0005-5733-2422>

⁴ The research was funded by the Russian Science Foundation and the Government of the Sverdlovsk Region No. 24-28-20018, <https://rscf.ru/project/24-28-20018/>

lies in the ability to successfully perform significant functions that contribute to social stability and the resilience of society. Accordingly, the issue of youth altruistic practices and their readiness to engage in helping behaviour is timely and highly relevant.

Altruism is a complex and multifaceted phenomenon, the study of which falls within the domain of socio-humanitarian knowledge. In sociology, the problem of altruism was first raised by its founder, A. Comte, who understood it as the principle of “living for others” (Comte, 1875). Classical sociologists, in examining the phenomenon of altruism, attributed essential characteristics to it: H. Spencer highlighted the connection between altruism and egoism (Spencer, 1892), E. Durkheim emphasized self-sacrifice in altruistic acts and identified the interdependence of altruism and social solidarity (Durkheim, 2002), and G. Simmel demonstrated the possibility of transforming altruism into an end in itself based on egoistic motives (Simmel, 1892). An American-Russian sociologist P. Sorokin devoted serious attention to altruism, in the form of the concept of altruistic love (Sorokin, 1950; Mangone 2020).

Contemporary researchers, continuing the traditions established by classical sociology, expand and refine the properties and features of altruism. Altruism involves actions that benefit others or improve another person’s well-being (Batson & Shaw, 1991; Simpson & Willer, 2008). Individuals exhibit a wide range of prosocial behaviours that are beneficial, such as volunteering (Alekseyenok & Putilina, 2022), blood donation (Önel et al., 2024), charity (Balaskas et al., 2023), financial assistance to specific individuals (Aknin et al., 2020), as well as everyday acts of kindness and compassion (Rudd et al., 2014). Altruistic behaviour positively correlates with subjective evaluations of happiness and well-being (Lanza et al., 2023), as well as self-assessments of the health of those engaged in altruistic practices (Post, 2005; Aknin & Whillans, 2020), and acts as a source of attraction for pro-socially oriented individuals (Leider et al., 2009).

Behavioural practices are not always motivated by “pure” altruism: helping behaviour may also reflect egoistic intentions and goals (Batson, 1994; Mangone, 2022; Weiss-Sidi & Riemer, 2023). Personal benefits may include not only potential material gains in the future but also the “warm-glow” effect (Andreoni, 1990), reciprocal exchange (Reutov et al., 2019), social approval (Schwartz & Howard, 1984), accumulation of social capital (Vorobeve, 2023), and the pursuit of recognition (Wang & Tong, 2015). Pfattheicher et al. emphasize the importance of evaluating altruistic practices based on outcomes rather than intentions (Pfattheicher et al., 2022). As a highly resourceful social group, youth contribute to economic and cultural transformations and manifest agency through altruistic behaviour. A. Giddens emphasizes the role of youth in adapting and transforming social institutions in response to new challenges (Giddens, 1991). In a risk society, where traditional mechanisms of social support are under significant pressure, young people demonstrate a high level of social responsibility by engaging in various forms of altruistic behaviour, including online altruistic practices (Pastor et al., 2024).

Researchers have identified the need to encourage altruistic behaviour among young people (Bartolo et al., 2023), as prosocial orientations are essential for enhancing well-being and achieving social harmony (Rose et al., 2022). Pun and colleagues argue that youth altruism can serve as a source for creating and sustaining social solidarity (Pun et al., 2023). In addition, recent reviews demonstrate that prosocial behaviour among young

people is closely associated with enhanced psychological well-being, higher self-esteem, and stronger social integration (Hirani et al., 2022). On one hand, the younger generation improves the quality of life of those in need, while on the other, it implements its own life strategies, which include proactive social actions.

The aim of the present study is to investigate altruism as a behavioural practice within the life space of contemporary Russian youth.

METHODOLOGY AND METHODS

To achieve the research objective, an author-designed questionnaire was developed, comprising 40 items, including open-ended, closed-ended, and semi-closed questions. In line with the study's objectives, the questions were aimed at addressing the following tasks: first, to identify young people's perceptions of the essence and characteristics of an altruist; second, to describe common forms of altruistic behaviour among youth; third, to analyze the motives for engaging in altruistic acts; and fourth, to determine the barriers or doubts that may reduce the willingness to provide altruistic assistance.

The study was conducted between May and June 2024, with the questionnaire hosted on the Yandex Forms platform. The target sample consisted of 641 participants, aged 18–30, residing in the Sverdlovsk Region (Russia). Prior to the survey, all respondents were informed about the research purpose, the procedure for completing the questionnaire, and the anonymity of their participation. The average completion time was approximately 10 minutes. The structure of the survey sample is presented in [Table 1](#).

The data collected during the study were processed using IBM SPSS Statistics 20. After coding and entering the data into the database, the analysis was carried out using standard procedures for descriptive and inferential statistics.

Additionally, to deepen and refine the understanding of youth perceptions of altruism and their engagement in altruistic practices, ten semi-structured interviews were conducted in May 2025 using an author-developed interview guide consisting of 13 questions. The average duration of the interviews was 30 minutes. The main characteristics of the participants are presented in [Table 2](#).

All interview texts were transcribed, and thematic analysis was employed during the synthesis of the findings.

RESEARCH RESULTS

Youth Perceptions of Altruistic Personality Traits

The research findings indicate that young people's perceptions of an altruistic personality are closely associated with normative, socially shaped personal qualities of individuals predisposed to prosocial behaviour. The majority of the respondents describe an altruist as a person who helps others selflessly (67.7%) and acts "out of kindness and love" (51.3%). Approximately half of the participants noted that an altruist does not expect praise or gratitude and strives to make the world a better place. Feeling needed and useful is important for an altruist (41.8%).

During interviews, the respondents unanimously characterized an altruist as a conscientious, responsive, and empathetic individual who prioritizes the interests of others above their own and acts “from the heart” without expecting personal gain. The interviewees also emphasized that an altruist helps unconditionally, regardless of circumstances, without requests or reminders, often anonymously: “Does not perform good deeds for show, does not post every action on social media for likes” (I4). Excessive self-sacrifice and naivety, however, are perceived as weaknesses that others might exploit: “For me, an altruist is someone often misunderstood by their surroundings. They are considered naive eccentrics” (I3). Nevertheless, half of the interviewees stated that a true altruist “does not care” about what others think, and acts according to his/her conscience.

Overall, the data show that, in the eyes of youth, an altruist represents an idealized figure embodying values such as kindness, humanism, self-sacrifice, and compassion. Summarizing responses regarding altruistic behaviour and actions, it can be concluded that, in young people’s perceptions, altruism contributes to fostering a culture of cohesion and mutual assistance in society, improving the lives of individuals, and enhancing social welfare more broadly.

Everyday Altruistic Practices among Youth

Survey results indicate that the most common forms of daily altruistic practices among youth are situational acts of assistance: 77.7% of the respondents gave up their seats on public transport, allowed others to go ahead in queues, or held doors for strangers. A significant proportion of the respondents “donated” their personal time or material resources: 57.3% helped classmates with homework or colleagues with work tasks, 47.1% provided financial assistance, and 41.8% gave or lent valuable items temporarily. Less frequent were forms of altruism requiring substantial time and effort: 16.8% cared for children, sick, or elderly people; 15.3% assisted with repairs; 10.5% participated in neighbourhood or city improvement activities; only 7.2% donated blood.

The situational nature of altruistic practices was emphasized by the interviewees: “Unfortunately, I cannot recall any specific moment; most often it happens spontaneously – helping carry bags, lifting a stroller onto the bus, or showing someone where a place is. At work, I often help colleagues or even complete their tasks for them because I have the ability and it does not inconvenience me” (I4). Thus, youth most often perform daily acts of assistance that fit within their life world and reflect their moral code, expressed through a commitment to goodness and support.

It is also important to note that altruistic qualities, according to young people, are more strongly shaped by the social environment than innate nature. The respondents identified family (93.6%), peers and friends (58.2%), and educators (44.3%) as the most important agents in the development of an altruistic personality. Nearly one-third of the respondents highlighted the influence of real-life examples of “ordinary” people (30%) who perform selfless acts and become “social heroes”. One interviewee illustrated this view with a home metaphor: “Childhood and parental upbringing have a major impact; they lay a kind of foundation. How a person is born is like the soil beneath the foundation. Surroundings and friends are the walls. Media is the interior, the mood inside the building. Events and

situations are the roof; when someone helps selflessly or supports you in a difficult situation, it leaves a vivid imprint in memory and personality formation. A roof keeps you dry in the rain, just as good memories help you believe in the better” (I3).

Motivation for Altruistic Practices among Youth

The youth's propensity to engage in altruistic acts is driven by intrinsic motivation and personal qualities such as kindness, empathy, responsibility, and responsiveness. Half of the survey participants explained their good deeds as motivated by empathy for others (52.6%) and the desire to make the world a better place (43.7%). Alongside the desire to do good (38.5%) and benefit others (36.5%), respondents highlighted a sense of responsibility for the world they live in (27%).

During interviews, the respondents confirmed that they are motivated by the desire to “do good” and positively impact those around them: “I feel some warm feelings, as if, at the moment of helping, the world became 1% kinder” (I8).

The responses clearly reflect the value orientations that survey and interview participants attribute to an altruist. Notably, in response to the question, “Do you consider yourself an altruist?” only a small proportion of the respondents answered affirmatively (28.1%), while 39.5% were unsure. This may indicate that altruism is perceived by youth as a socially desirable form of behaviour. Young people do not necessarily identify as altruists but strive to become such individuals by regularly performing acts of kindness in daily life.

It is also important to note that youth motivation to engage in altruistic practices includes a pragmatic component. The interviewees, when discussing their good deeds, acknowledged that they sometimes anticipate reciprocal help or future rewards: “I like sharing food or water and try to take care of my classmates. On the other hand, I know that if I help, I might receive help in return, so it is a kind of mutual benefit, not entirely ‘altruistic’” (I5). Another the respondent, a blood donor for two years, admitted: “This decision is not purely driven by altruism. The motivation comes from knowing that society and the state will recognize me with a certificate or medal” (I7).

Barriers Reducing Readiness for Altruistic Practices According to the survey, the main barriers reducing the willingness to help others are: reluctance to take responsibility (64.6%), lack of time, physical or material resources (59.4%), laziness and apathy (39.9%), and low awareness of ways to provide assistance (20%).

The interviews provided additional insights into obstacles. First, youth mentioned fear of being deceived and distrust of strangers: “Sometimes I pass a homeless person with a cup for coins. On one hand, you think stereotypically he might waste the money, but on the other – maybe he really needs it?” (I1). It should be noted that past experiences of deception do not diminish young people's willingness to help: “There was a case where a man approached me asking for money for food. I gave him a little. He wrote for several days asking for more. Despite this, I always try to believe in people's honesty” (I3).

Second, youth expressed doubts about the actual need for help among specific individuals: “...I refuse to help if I doubt that people really need it, for example, if someone asks for money for a ticket home but looks very suspicious, as if they don't really need it for the ticket” (I2).

Third, the respondents believe that others may exploit an altruist for selfish purposes: “I refused when someone openly tried to use me, shifting their duties or mundane tasks onto me” (I3); “I refused to help my classmate; she was taking advantage of me. We don’t even communicate, but she liked messaging me asking for homework or to cover her debts” (I5).

Fourth, youth noted irresponsibility on the part of the recipient of help: “The reason is not wanting to encourage irresponsibility. It was inconvenient, but I still think I acted correctly” (I9). Altruism barriers are presented in [Figure 1](#).

DISCUSSION

The research findings indicate that altruistic behaviour, in the perception of the younger generation, appears as a form of normative conduct associated with selfless assistance to others. An altruist is motivated by kindness, humanism, self-sacrifice, and compassion. Contemporary studies show that values reflecting the essential characteristics of altruism are significant within the value structure of Russian youth, including the ability to benefit others (Yudashkina & Yatsevich, 2022), as well as mercy and empathy (Bubnov & Mazkina, 2021). G. Nistor and colleagues argue that social skills based on altruism, taking into account national and cultural specifics, can influence the choice of professional field, for example, one oriented toward social service (Nistor et al., 2024).

Despite the fact that youth do not necessarily identify themselves as altruists, their life space demonstrates the presence of altruistic practices: respondents donate money to charity, give up their seats on public transport, allow others to go ahead in queues, assist with academic or work tasks, provide help in navigating urban spaces, and participate in local community improvement projects. It is noteworthy that even in the earliest years of life, children act with the intention of benefiting others (Grueneisen & Warneken, 2022), and the frequency of altruistically oriented behaviour increases during adolescence (Fabes et al., 1999). According to N. Popova and E. Popova, young people express interest in charitable projects and are willing to invest their personal time, effort, and resources to provide selfless targeted assistance (Popova, N. & Popova, F., 2018).

Within the motivational structure, survey results indicate a desire to transform the world and make it a kinder place. Our previous research shows that when exercising their “right to the city,” young people are oriented toward gratuitous, creative, solidarity-based, non-political local practices aimed at improving urban spaces (Antonova & Abramova, 2021).

At the same time, motivations also include a component of “impure” altruism, such as anticipation of future rewards or enhancement of reputation. These findings align with the concept of indirect reciprocity, according to which an individual may benefit from a reputation formed through current altruistic behaviour (Leimar & Hammerstein, 2001).

Barriers to engaging in helping behaviour among young people include personal characteristics, limited resources, and previous negative experiences with providing selfless assistance. K. Suhardita and colleagues identify additional barriers to altruism, such as social stigma, mistrust, and economic inequality (Suhardita et al., 2024). M. Pevnaya et al. note that one of the barriers to youth prosocial activity (e.g., volunteering) is emotional and psychological difficulty, including those related to personality traits that accompany altruistic actions (Pevnaya et al., 2023). Similarly, N.V. Nyatina, based on survey data, found

that refusal to engage in volunteer activity is associated with a lack of free time and youth perception of volunteering as unsafe (Nyatina, 2022).

Despite the small number of empirical studies and methodological problems, it is possible, to a certain extent, to make a comparison of attitudes towards altruism between Russian and Serbian youth. The possibility, but also the importance of such a comparison lies in the fact that both Russian and Serbian societies have passed through a process of transition, or post-socialist transformation (Lazić, 2011; Šuvaković, 2015). Back in the second half of the 1990s, in a time of significant crisis for Serbia, it was established that helping others represents a “medium-high” desirable characteristic of personality and family life for young people (Havelka, 1998). The catastrophic floods that struck Serbia in 2014 showed that altruism had by no means disappeared from the behaviour of young people. Namely, the number of volunteers who wanted to help with the flood relief efforts (most of whom were young people) far exceeded the needs. Unfortunately, this situation was not followed by scientific research, but only by insights from non-governmental organizations, according to which nearly a third of young people consider altruism to be a desirable trait (Youth in Serbia in 2015, 2015). A more recent study by another non-governmental organization found that solidarity and helping others is one of the three highest values for young people (along with personal freedom and environmental protection; Data on the Values of Young People, 2023). That selfless help to others remains very important for young people in Serbia is also confirmed by the latest research on the attitudes of Generation Z towards older adults (Šećerov & Solarević, 2025).

CONCLUSION

The findings of the study allow the following conclusions to be drawn. First, in the perception of youth, an altruist is closely associated with normative personality traits and values shaped through socialization, including kindness, responsibility, humanism, self-sacrifice, and compassion. Second, most young people do not identify themselves as “altruists” as a distinct type of person, yet they regularly engage in everyday altruistic actions. There is an observable ideal of the “sum of small selfless deeds”, which collectively shapes the constructive life space of youth. Third, the dominant motivation is an internal need to demonstrate empathy, kindness, and responsibility. Accordingly, upbringing and socialization—through family, educational environments, and peers—exert a strong influence on the formation of an altruistic personality type. The research in Serbia has shown that altruism has remained an important value for the Serbian youth, too.

Fourth, the study confirms that altruistic behaviour is characteristic of contemporary youth and can be regarded as one of the markers of their social activity. It is important to consider barriers—such as fear of being deceived and the pragmatization of values—which may limit the expression of altruism among young people. Overall, there is a clear need to encourage altruistic intentions among youth to enhance individual and social well-being, foster social harmony, and strengthen social cohesion. Moreover, individuals who experience strong social support are more likely to engage in helping behaviour, as supportive relationships provide a sense of security, belonging, and reciprocity (Rosli & Perveen, 2021; Fu et al., 2022). At the same time, it should be emphasized that collective

altruistic practices (such as volunteering) contribute to social integration by fostering social ties and relationships formed in the course of joint activities, while identification with altruists sets the direction for the further altruization of society (Antonova et al., 2025). Thus, collective altruistic actions become a means of expressing and strengthening social solidarity (Noskova, 2024).

The study has several limitations. The empirical sociological research focused on youth from a single Russian region. For a more in-depth and comprehensive sociological analysis of the phenomenon of altruism, comparative studies involving different age and gender groups across various types of territories are required. A potential direction for further research could be the development of projective sociological methods aimed at measuring altruistic attitudes and the use of self-observation diaries.

Наталија Л. Антонова¹

Викторија Р. Лопатина²

Уралски федерални универзитет назван по првом

председнику Русије, Б. Н. Јељцину,

Катедра за социологију и технологије јавне и општинске управе

Јекатеринбург (Русија)

Срђан Љ. Шљукић³

Универзитет у Новом Саду,

Филозофски факултет,

Одсек за социологију

Нови Сад (Србија)

АЛТРУИЗАМ У ЖИВОТНОМ ПРОСТОРУ РУСКЕ ОМЛАДИНЕ⁴

(Превод *In Extenso*)

Сажетак: Циљ студије био је да се идентификује то како се алтруизам схвата и спроводи у животном простору младих. Методолошка основа студије била је онлајн анкета (n = 641) и серија полуструктурираних интервјуа (n = 10) са младим људима из Јекатеринбурга и Свердловске области, старости од 18 до 30 година. Резултати студије показали су да већина младих људи дефинише алтруизам као безусловну помоћ повезану са емпатијом, одговорношћу и жељом да свет учине бољим местом. Најчешћи облици алтруизма су свакодневна дела. Истовремено, забележена је опрезност у помагању странцима. Закључак наглашава да алтруизам задржава стабилну вредност међу руском омладином и представља важан елемент социјалне интеграције и грађанске активности.

Кључне речи: алтруизам, алтруистичке праксе, вредносне оријентације, млади, грађанска активност

УВОД

Структурне трансформације које прате функционисање сложених система истичу питање обogaђивања животне активности млађе генерације новим значењима и активностима, позиционирајући младе као активне субјекте креативних пракси.

¹ n.l.antonova@urfu.ru; <https://orcid.org/0000-0002-2063-4970>

² viktorija.khafizova@urfu.ru; <https://orcid.org/0000-0002-5377-0960>

³ srdjan.sljukic@ff.uns.ac.rs; <https://orcid.org/0009-0005-5733-2422>

⁴ Истраживање су подржале Руска научна фондација и управа Свердловске области на основу уговора бр. 24-28-20018, <https://rscf.ru/project/24-28-20018/>

Млађа генерација заузима главно место у структури друштва, служећи и као извор и као покретачка снага напретка на којима почива будућност. Њен потенцијал лежи у способности успешног обављања значајних функција које доприносе друштвеној стабилности и његовој отпорности. Сходно томе, питање алтруистичких пракси младих и њихове спремности да пружи помоћ је правовремено и изузетно важно.

Алтруизам је сложен и вишеслојан феномен чије се проучавање сврстава у домен друштвено-хуманитарног знања. Питање алтруизма у социологији први је покренуо њен утемељивач Огист Конт, који га је разумео као начело „живљења за друге“ (Comte, 1875). Истражујући феномен алтруизма, класични социолози су му приписали основне карактеристике: Херберт Спенсер је истицао повезаност између алтруизма и егоизма (Spencer, 1892), Емил Диркем је наглашавао самопожртвованост у алтруистичким делима, препознавши међузависност алтруизма и друштвене солидарности (Durkheim, 2002), док је Георг Зимел указивао на могућност трансформисања алтруизма у циљ сам по себи, заснован на егоистичким мотивима (Simmel, 1892). Америчко-руски социолог Питирим Сорокин посветио је озбиљну пажњу алтруизму у свом концепту алтруистичке љубави (Sorokin, 1950; Mangone 2020).

Савремени истраживачи, настављајући традиције које је успоставила класична социологија, проширују и допуњују особине и својства алтруизма. Алтруизам подразумева активности које користе другима или побољшавају благостање друге особе (Batson & Shaw, 1991; Simpson & Willer, 2008). Појединци показују широк распон просоцијалног понашања које је корисно, на пример волонтирање (Aleksyeyenok & Putilina, 2022), добровољно давање крви (Önel et al., 2024), добротворни рад (Balaskas et al., 2023), финансијска помоћ одређеним лицима (Aknin et al., 2020), као и свакодневно показивање љубазности и саосећајности (Rudd et al., 2014). Алтруистичко понашање је у позитивној корелацији са субјективним проценама среће и благостања (Lanza et al., 2023), као и са самопроценом здравља оних који су укључени у алтруистичке праксе (Post, 2005; Aknin & Whillans, 2020) и служи као извор привлачности за просоцијално усмерене појединце (Leider et al., 2009).

Праксе понашања нису увек мотивисане „чистим“ алтруизмом: помагање може да буде одраз егоистичких намера и циљева (Batson, 1994; Mangone, 2022; Weiss-Sidi & Riemer, 2023). Личне користи могу да обухвате не само потенцијалну материјалну добит у будућности већ и ефекат „топлог сјаја“ (Andreoni, 1990), реципрочну размену (Reutov et al., 2019), друштвено одобравање (Schwartz & Howard, 1984), акумулацију друштвеног капитала (Vorobeva, 2023) и стицање признања (Wang & Tong, 2015). Пфатхајхер и сарадници истичу значај процене алтруистичких пракси на основу исхода, а не намера (Pfатtheicher et al., 2022). Као веома способна друштвена група, млади доприносе економским и културним трансформацијама и показују своју активност кроз алтруистичко понашање. Ентони Гиденс истиче улогу младих у прилагођавању и трансформацији друштвених установа у одговору на нове изазове (Giddens, 1991). У друштву ризика, где традиционални механизми друштвене подршке трпе знатан притисак, млади људи показују висок степен друштвене одговорности тако што узимају учешћа у разним облицима алтруистичког понашања, укључујући и онлајн алтруистичке праксе (Pastor et al., 2024).

Истраживачи су препознали потребу за подстицањем алтруистичког понашања међу младима (Bartolo et al., 2023) јер су просоцијална усмерења неопходна за побољшање благостања и постизања друштвеног склада (Rose et al., 2022). Пун и сарадници тврде да алтруизам младих може послужити као извор стварања и одржавања друштвене солидарности (Pun et al., 2023). Осим тога, најновија сазнања показују да је просоцијално понашање међу младима чврсто повезано са повећаним менталним благостањем, већим самопоштовањем и снажнијом друштвеном интеграцијом (Hirani et al., 2022). С једне стране, млада генерација унапређује квалитет живота оних који оскудевају док, с друге стране, она спроводи сопствене животне стратегије које укључују проактивно друштвено деловање.

Циљ ове студије јесте да истражи алтруизам као праксу понашања у животном простору савремене руске омладине.

МЕТОДОЛОГИЈА

Да би постигли истраживачки циљ, аутори су осмислили упитник који се састоји од 40 ставки, укључујући отворена, затворена и полузатворена питања. У складу са истраживачким циљевима, питања су замишљена тако да се односе на следеће задатке: прво, препознати ставове младих о суштини и особинама алтруисте; друго, описати заједничке облике алтруистичког понашања код омладине; треће, анализирати мотиве за укључивање у алтруистичка дела и, четврто, утврдити препреке или сумње које могу да умање спремност за пружање алтруистичке помоћи.

Истраживање је спроведено између маја и јуна 2024. године, при чему је упитник био доступан на платформи *Yandex Forms*. Циљни узорак обухватио је 641 учесника старости од 18 до 30 година који живе у Свердловској области у Русији. Пре анкете, сви испитаници су упознати са сврхом истраживања и поступком попуњавања упитника, а такође им је загарантована анонимност учешћа. Просечно време попуњавања упитника било је десет минута. Структура анкетног узорка приказана је на [Табели 1](#).

Подаци прикупљени током студије обрађени су помоћу IBM SPSS Statistics 20. Након кодирања и уношења података у базе, обављена је анализа путем стандардних процедура дескриптивне и инферентне статистике.

Осим тога, да би се продубило и додатно објаснило разумевање начина на који млади посматрају алтруизам и своје учешће у алтруистичким праксама, у мају 2025. године обављено је десет полуструктурираних интервјуа помоћу водича за интервју који су припремили аутори, а који се састоји од 13 питања. Интервјуи су у просеку трајали 30 минута. Главне карактеристике испитаника приказане су на [Табели 2](#).

Сви текстови интервјуа су транскрибовани, а током синтезе налаза коришћена је тематска анализа.

РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Перцепције младих о особинама алтруистичке личности

Налази истраживања показују да су перцепције младих о алтруистичкој личности чврсто повезане са нормативним, друштвено обликованим личним својствима појединаца који имају предиспозицију за просоцијално понашање. Већина испитаника описује алтруисту као особу која безусловно помаже другима (67,7%) и поступа „из љубазности и љубави“ (51,3%). Приближно половина учесника приметила је да алтруиста не очекује похвалу или захвалност, те да се труди да учини свет бољим местом. Алтруисти је важно да се осећа потребним и корисним (41,8%).

Током интервјуа, испитаници су једногласно оценили алтруисту као савесног, одговорног и емпатичног појединца којем су приоритетни интереси других у односу на сопствене и који поступа „из срца“, не очекујући личну добит. Испитаници су такође истакли да алтруиста помаже безусловно, без обзира на околности, без претходног захтева или подсећања, често анонимно: „Алтруиста не чини добра дела због показивања, не објављује сваку своју активност на друштвеним мрежама да би добио лајкове“ (I4). Међутим, претерана самопожртвованост и наивност сматрају се слабостима које други могу да искористе: „По мом мишљењу, алтруиста је неко ко је често погрешно схваћен у свом окружењу. Сматрају их наивним ексцентрицима“ (I3). Па ипак, половина испитаника је констатовала да истински алтруиста „не мари“ за оно што други мисле и поступа према својој савести.

У целини, подаци показују да, у очима младих, алтруиста представља идеализовану личност која отелотворује вредности као што су љубазност, хуманост, самопожртвованост и саосећајност. Сумирајући одговоре о алтруистичком понашању и делима, може се закључити да, према перцепцијама младих, алтруизам доприноси неговању културе кохезије и узајамне помоћи у друштву, побољшавајући живот појединаца и повећавајући друштвено благостање у ширем смислу.

Свакодневне алтруистичке практике међу младима

Резултати анкете указују на то да су најчешћи облици свакодневних алтруистичких пракси међу младима поступци у конкретним ситуацијама: 77,7% испитаника уступа место у јавном превозу, даје предност другима у реду или отвара врата непознатим особама. Значајан удео испитаника „донира“ своје лично време или материјална средства: њих 57,3% помогло је школским друговима у учењу или колегама на радним задацима, 47,1% је пружио финансијску помоћ, а 41,8% је поклонило или позајмило вредне предмете. Ређи су облици алтруизма који изискују значајно време и труд: 16,8% испитаника се старало о деци, болесним или старим лицима, њих 15,3% помагало је око поправки; 10,5% је учествовало у активностима за унапређење суседства или града, а само 7,2% је добровољно дало крв.

Испитаници су нагласили ситуациону природу алтруистичких пракси: „Нажалост, не могу се сетити ниједног одређеног тренутка; најчешће се то дешава спонтано – понесем нечије торбе, подигнем колица у аутобус, покажем некоме како да дође до неког места. На послу, често помажем колегама, па чак и у потпуности завршавам њихове задатке зато што сам способан и то ми не представља проблем“ (14). Стога млади најчешће пружају свакодневну помоћ која се уклапа у њихов живот и одражава њихов морални кодекс, изражен кроз посвећеност добру и подршци.

Такође је важно напоменути да се, према мишљењу младих, алтруистичке особине снажније обликују под утицајем друштвеног окружења него урођене природе. Испитаници су препознали породицу (93,6%), вршњаке и пријатеље (58,2%), те образовни кадар (44,3%) као најважније чиниоце у развоју алтруистичке личности. Готово трећина испитаника истакла је утицај примера „обичних“ људи из стварног живота (30%) који чине безусловна дела и постају „друштвени хероји“. Један испитаник је илустровао овај став метафором куће: „Детињство и родитељски одгој имају главни утицај; они постављају одређени темељ. Особа се рађа као земљиште испод тог темеља. Околина и пријатељи су зидови. Медији су унутрашњост, односно атмосфера унутар куће. Дogaђаји и ситуација су кров; када ти неко безусловно помогне или те подржи у тешкој ситуацији, то оставља трајан траг у сећању и у формирању личности. Кров те штити када пада киша баш као што ти лепе успомене помажу да верујеш у боље“ (13).

Мотивисаност за алтруистичке практике међу младима

Спремност младих да учествују у алтруистичким делима покренута је унутрашњом мотивацијом и личним квалитетима као што су љубазност, емпатија, одговорност и воља да се одазову. Половина учесника у анкети објаснила је да су њихова добра дела мотивисана емпатијом према другима (52,6%) и жељом да учине свет бољим местом (43,7%). Поред жеље да чине добро (38,5%) и буду од користи другима (36,5%), испитаници су истакли осећање одговорности за свет у коме живе (27%).

Током интервјуа, испитаници су потврдили да их мотивише жеља да „чине добро“ и да позитивно утичу на људе око себе: „Осећам топлину, као да у тренутку када пружам помоћ свет постаје за 1% љубазнији“ (18).

Одговори јасно одражавају вредносне оријентације које учесници анкете, односно интервјуа, приписују алтруисти. Пре свега, одговарајући на питање: „Да ли себе сматрате алтруистом?“, само мали број испитаника одговорио је потврдно (28,1%), док њих 39,5% није било сигурно. Ово може да укаже на то да млади посматрају алтруизам као друштвено пожељан вид понашања. Млади људи не морају увек да се идентификују као алтруисти, али настоје да постану такви појединци тако што редовно чине љубазна дела у свакодневном животу.

Важно је напоменути да мотивисаност омладине за алтруистичке праксе укључује практичну компоненту. Говорећи о својим добрим делима, испитаници су потврдили да понекад очекују заузврат помоћ или награду у будућности: „Волим да поделим храну или воду и трудим се да водим рачуна о својим школским друговима. С друге стране, знам да ако помогнем, можда ћу заузврат добити помоћ, онда је то врста

узајамне користи, не у потпуности *алтруистичка*“ (15). Други испитаник, који већ две године добровољно даје крв, признао је следеће: „Ова одлука није подстакнута чистим алтруизмом. Мотивација потиче из сазнања да ће ме друштво и држава препознати дајући ми сведочанство или медаљу“ (17).

Препреке које смањују спремност за алтруистичке праксе

На основу анкете, главне препреке које смањују спремност на помоћ другима јесу: одбијање преузимања одговорности (64,6%), недостатак времена, физичких или материјалних средстава (59,4%), лењост и апатија (39,9%), као и ниска свест о начинима пружања помоћи (20%).

Интервјуи су пружили додатни увид у препреке. Прво, млади су поменули страх од преваре и неповерење према непознатима: „Понекад само прођем поред бескућника који седи са чашом за ситан новац. С једне стране, размишљаш стереотипски, да ће он можда протражити тај новац, али, с друге стране – можда му је новац заиста потребан?“ (11). Требало би напоменути да претходна искуства с преваром не смањују спремност младих људи да помогну: „Једном ми се неки човек обратио тражећи новац за храну. Дао сам му мало новца. После тога ми је писао неколико дана тражећи још. Упркос томе, увек настојим да верујем у људску искреност“ (13).

Друго, млади су изразили сумњу у стварну потребу одређених појединаца када је реч о помоћи: „Одбијам да помогнем уколико посумњам да је људима заиста потребна помоћ, на пример, ако ми неко тражи новац за карту до куће, али изгледа прилично сумњиво, као да му тај новац није потребан за карту“ (12).

Треће, испитаници верују да би други могли искористити алтруисту из себичних порива: „Одбијам да помогнем ако неко отворено покушава да ме искористи, пребацујући на мене своје обавезе или свакодневне задатке“ (13); „Одбио сам да помогнем школској другарици; она ме је користила. Иако иначе не комуницирамо, стално ми је слала поруке тражећи ми помоћ око домаћег или новац да покрије дугове“ (15).

Четврто, млади примећују неодговорност међу примаоцима помоћи: „Разлог је то што не желим да подстичем неодговорност. То није било пријатно, али и даље мислим да сам правилно поступио“ (19). Препреке алтруизму приказане су на [Слици 1](#).

ДИСКУСИЈА

Налази истраживања показују да се алтруистичко понашање, у перцепцији млађе генерације, јавља као облик нормативног понашања повезаног са безусловном помоћи другима. Алтруисту мотивишу љубазност, хуманост, самопожртвованост и саосећајност. Савремена истраживања показују да су вредности које одражавају основне карактеристике алтруизма значајне у структури вредности руске омладине, укључујући и могућност да другима будемо од користи (Yudashkina & Yatsevich, 2022), као и милост и емпатију (Bubnov & Mazkina, 2021). Г. Нистор и сарадници тврде да друштвене вештине засноване на алтруизму, узимајући у обзир националне

и културолошке специфичности, могу да утичу на избор професионалног поља, на пример, оног које је усмерено ка социјалној служби и услугама (Nistor et al., 2024).

Упркос томе што млади не морају обавезно да се идентификују као алтруисти, њихов животни простор показује присуство алтруистичких пракси: испитаници донирају новац у добротворне сврхе, уступају место у јавном превозу, дају предност другима у редовима, помажу у академским или радним задацима, пружају помоћ у сналажењу у градском простору и учествују у пројектима за унапређење локалне заједнице. Вредно је помена то што чак и у најранијим годинама живота деца поступају с намером да буду од користи другима (Grueneisen & Warneken, 2022), а учесталост алтруистички оријентисаног понашања повећава се током адолесценције (Fabes et al., 1999). Као што тврде Н. Попова и Е. Попова, млади људи показују интересовање за добротворне пројекте и спремни су да уложе своје лично време, труд и средства да би пружили безусловну циљану помоћ (Popova, N. & Popova, F., 2018).

У оквиру мотивационе структуре, резултати анкете указују на жељу да се свет трансформише и учини љубазнијим местом. Наше претходно истраживање показује да су млади људи, када се позивају на своје „право на град“, усмерени на бесплатне, креативне, солидарне, неполитичке локалне праксе чији је циљ побољшање урбаних простора (Antonova & Abramova, 2021).

У исто време, мотивација такође обухвата компоненту „нечистог“ алтруизма, као што је очекивање будућих награда или бољег угледа. Ови налази у складу су са концептом посредног реципроцитета, према којем појединац може да има користи од угледа створеног захваљујући тренутном алтруистичком понашању (Leimar & Hammerstein, 2001).

Препреке на које наилазе млади људи приликом помагања другима подразумевају личне особине, ограничена средства и претходна негативна искуства у пружању безусловне помоћи. К. Сухардита и сарадници препознају додатне препреке алтруизму, као што су друштвена осуда, неповерење и економска неједнакост (Suhardita et al., 2024). М. Певнаја и сарадници примећују да је једна од препрека у просоцијалним активностима младих (нпр. волонтирање) емоционална и психичка потешкоћа, укључујући и оне повезане са личним особинама које прате алтруистичка дела (Pevnaya et al., 2023). Слично томе, Н. В. Нјатина, на основу података из анкете, утврдила је да је одбијање укључивања у волонтерске активности повезано са недостатком слободног времена и перцепцијом младих да волонтирање није безбедно (Nyatina, 2022).

Упркос малом броју емпиријских истраживања и методолошких проблема, могуће је, у извесној мери, направити поређење у ставовима према алтруизму између руске и српске омладине. Могућност, али и важност таквог поређења лежи у чињеници да је руско друштво, баш као и српско, прошло кроз процес транзиције, односно постсоцијалистичке трансформације (Lazić, 2011; Šuvaković, 2015). У другој половини последње деценије 20. века, у време велике кризе за Србију, утврђено је да помоћ другима представља „средње високу“ пожељну особину личности и породичног живота за младе људе (Havelka, 1998). Катастрофалне поплаве које су погодиле Србију 2014. године показале су да је алтруизам и даље присутан у понашању младих. Наиме, број добровољаца који су хтели да помогну у ублажавању последица поплава (већином млади људи) далеко је премашао стварне потребе. Нажалост, после ове

ситуације није уследило никакво научно истраживање, већ само увиди невладиних организација, према којима готово трећина младих сматра алтруизам пожељном особinom (Youth in Serbia in 2015, 2015). Новија студија једне невладине организације утврдила је да су солидарност и помоћ другима међу три највеће вредности код младих људи, поред личне слободе и заштите животне средине (Data on the Values of Young People, 2023). Чињеницу да је безусловна помоћ другима и даље веома важна међу младима у Србији потврђују и најновија истраживања о ставовима генерације „Z“ према старијим лицима (Šećerov & Solarević, 2025).

ЗАКЉУЧАК

Налази истраживања омогућили су доношење следећих закључака. Прво, у перцепцији младих, алтруиста је блиско повезан са нормативним личним особинама и вредностима обликованим путем социјализације, укључујући љубазност, одговорност, хуманост, самопожртвованост и саосећајност. Друго, већина младих себе не препознају као „алтруисте“, односно као посебан тип личности, али се редовно укључују у свкодневне алтруистичке активности. Не постоји упадљив идеал „збира малих безусловних дела“ која заједно обликују конструктиван животни простор младих. Треће, доминантни мотив јесте унутрашња потреба за показивањем емпатије, љубазности и одговорности. Сходно томе, васпитање и социјализација – у породици, образовном окружењу и са вршњацима – врше снажан утицај на формирање алтруистичког типа личности. Истраживања у Србији показују да је алтруизам и даље важна вредност међу српском омладином.

Четврто, истраживање потврђује да је алтруистичко понашање карактеристично за савремену омладину и да се може сматрати једним од показатеља друштвене активности младих. Важно је узети у обзир препреке – као што су страх од преваре и прагматизација вредности – које могу да ограниче изражавање алтруизма међу младима. Укупно гледано, постоји јасна потреба за подстицањем алтруистичких намера међу младима како би се повећало благостање појединаца и друштва, неговао друштвени склад и учврстила друштвена кохезија. Осим тога, појединци који добију снажну друштвену подршку много ће се вероватније и сами укључити у пружање помоћи јер такви односи дају осећај сигурности, припадности и реципроцитета (Rosli & Perveen, 2021; Fu et al., 2022). У исто време, требало би нагласити да заједничке алтруистичке праксе (нпр. волонтирање) доприносе друштвеној интеграцији тако што негују друштвене везе и односе створене приликом заједничких активности, док идентификација са алтруистима одређује смер даље алтруизације друштва (Antonova et al., 2025). Стога заједничка алтруистичка дела постају средство изражавања и учвршћивања друштвене солидарности (Noskova, 2024).

Ова студија има неколико ограничења. Емпиријско социолошко истраживање усредсређено је на младе из само једне руске области. За дубљу и свеобухватнију социолошку анализу феномена алтруизма неопходне су упоредне студије које укључују различите старосне и родне групе на разним територијама. Потенцијални правац даљих истраживања могао би бити развој пројективних социолошких метода усмерених на мерење алтруистичких ставова и коришћење дневника самопосматрања.

REFERENCES/ЛИТЕРАТУРА

- Aknin, L. B., Dunn, E. W., Proulx, J., Lok, I., Norton, M. I. (2020). Does spending money on others promote happiness?: A registered replication report. *Journal of Personality and Social Psychology*, 119 (2), e15–e26. <https://doi.org/10.1037/pspa0000191>
- Aknin, L. B., Whillans, A. V. (2020). Helping and happiness: A review and guide for public policy. *Social Issues and Policy Review*, 15, 3–34. <https://doi.org/10.1111/sipr.12069>
- Alekseyenok, A. A., Putilina, Yu. Yu. (2022). Volunteering as a factor in the formation of students' personalities. *Central Russian Journal of Social Sciences*, 17 (4), 31–46. <https://doi.org/10.22394/2071-2367-2022-17-4-31-46> [In Russian]
- Andreoni, J. (1990). Impure altruism and donations to public goods: A theory of warm-glow giving. *The Economic Journal*, 100 (401), 464–477. <https://doi.org/10.2307/2234133>
- Antonova, N. L., Abramova, S. B. (2021). Urban youth activism: Practices and barriers. *Ojkumena. Regional'nye issledovaniya / Ojkumena. Regional Research*, 2, 96–103. <https://doi.org/10.24866/1998-6785/2021-2/96-103> [In Russian]
- Antonova, N., Levchenko, I., Popova, N. (2025). Phenomenon of Altruism: Current Youth Perceptions from the Historical and Sociological Perspectives. *Changing Societies & Personalities*, 9 (1), 120–142. <https://doi.org/10.15826/csp.2025.9.1.321>
- Balaskas, S., Panagiotarou, A., Rigou, M. (2023). Impact of personality traits on small charitable donations: The role of altruism and attitude towards an advertisement. *Societies*, 13 (6), 144. <https://doi.org/10.3390/soc13060144>
- Bartolo, M. G., Palermi, A. L., Servidio, R., Costabile, A. (2023). “I feel good, I am a part of the community”: Social responsibility values and prosocial behaviors during adolescence, and their effects on well-being. *Sustainability*, 15 (23), Article 16207. <https://doi.org/10.3390/su152316207>
- Batson, C. D., Shaw, L. L. (1991). Evidence for altruism: Toward a pluralism of prosocial motives. *Psychological Inquiry*, 2, 107–122. https://doi.org/10.1207/s15327965pli0202_1
- Batson, C. D. (1994). Why act for the public good? Four answers. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 20 (5), 603–610. <https://doi.org/10.1177/0146167294205016>
- Bubnov, Yu. A., Mazkina, O. B. (2021). Development of moral immunity among students. *Higher Education in Russia*, 30 (6), 132–143. <https://doi.org/10.31992/0869-3617-2021-30-6-132-143> [In Russian]
- Comte, A. (1875). *System of positive polity*. London: Longmans, Green and Co.
- Durkheim, E. (2002). *Suicide: A study in sociology*. London and New York: Routledge Classics.
- Fabes, R. A., Carlo, G., Kupanoff, K., Laible, D. (1999). Early adolescence and prosocial/moral behavior I: The role of individual processes. *The Journal of Early Adolescence*, 19 (1), 5–16. <https://doi.org/10.1177/0272431699019001001>
- Fu, Y. N., Feng, R., Liu, Q., He, Y., Turel, O., Zhang, S. et al. (2022). Awe and prosocial behavior: the mediating role of presence of meaning in life and the moderating role of perceived social support. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19, 6466. <https://doi.org/10.3390/ijerph19116466>
- Giddens, A. (1991). *Modernity and self-identity: Self and society in the late modern age*. Cambridge: Polity Press.

- Grueneisen, S., Warneken, F. (2022). The development of prosocial behavior—from sympathy to strategy. *Current Opinion in Psychology*, 43, 323–328. <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2021.08.005>
- Havelka, N. (1998). Value orientations of adolescents: values and context. *Psihologija*, 4, 343–364. [In Serbian]
- Hirani, S., Ojukwu E., Bandara N. A. (2022). Understanding the Role of Prosocial Behavior in Youth Mental Health: Findings from a Scoping Review. *Adolescents*, 2 (3), 358–380. <https://doi.org/10.3390/adolescents2030028>
- Lanza, K., Hunt E. T., Mantey D. S., Omega-Njemnobi, O., Cristol, B., Kelder, S. H. (2023). Volunteering, Health, and Well-being of Children and Adolescents in the United States. *JAMA Network Open*, 6 (5): e2315980. <https://doi.org/10.1001/jamanetworkopen.2023.15980>
- Lazić, M. (2011). *Waiting for Capitalism*. Beograd: Službeni glasnik. [In Serbian]
- Leider, S., Mobius, M. M., Rosenblat, T., Do, Q. (2009). Directed altruism and enforced reciprocity in social networks. *The Quarterly Journal of Economics*, 124 (4), 1815–1851. <https://doi.org/10.1162/qjec.2009.124.4.1815>
- Leimar, O., Hammerstein, P. (2001). Evolution of cooperation through indirect reciprocity. *Proceedings of the Royal Society B: Biological Sciences*, 268, 745–753. <https://doi.org/10.1098/rspb.2000.1573>
- Mangone, E. (2020). Pitirim A. Sorokin's contribution to the theory and practice of altruism. *European Journal of Social Sciences*, 58 (1), 149–175. <https://doi.org/10.4000/ress.6497>
- Mangone, E. (2022). A New Sociality for a Solidarity-based Society: The Altruistic Relationships. *Derecho y Realidad*, 20 (40), 15–32. <https://doi.org/10.19053/16923936.v18.n40.2022.13917>
- Nistor, G., Anghel, M., Popa, M. (2024). Identifying the prosocial orientations that influence choice of university studies in the social field for sustainable educational integration. *Sustainability*, 16 (4), 1462. <https://doi.org/10.3390/su16041462>
- Noskova, O. P. (2024). Interrelationship of the volunteerism and solidarity concepts in sociology. *Vestnik Universiteta*, 12, 161–169. <https://doi.org/10.26425/1816-4277-2024-12-161-169> [In Russian]
- Nyatina, N. V. (2022). Volunteering in student assessments: Advantages and barriers. *Obshchestvo: sotsiologiya, psikhologiya, pedagogika / Society: Sociology, Psychology, Pedagogics*, (3), 30–33. <https://doi.org/10.24158/spp.2022.3.4> [In Russian]
- Önel, A., Konu-Kadirhanogullari, M., Firat-Durdukoca, Ş. (2024). Determining the relationship between blood donation and altruism level. *International Journal of Contemporary Educational Research*, 11 (4), 470–478. <https://doi.org/10.52380/ijcer.2024.11.4.661>
- Pastor, Y., Pérez-Torres, V., Thomas-Currás, H., Lobato-Rincón, L. L., López-Sáez, M. A. & García A. (2024). A study of the influence of altruism, social responsibility, reciprocity, and the subjective norm on online prosocial behavior in adolescence. *Computers in Human Behavior*, 154, 108156. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2024.108156>
- Penner, L. A., Dovidio, J. F., Piliavin, J. A., Schroeder, D. A. (2005). Prosocial behavior: Multilevel perspectives. *Annual Review of Psychology*, 56, 365–392. <https://doi.org/10.1146/annurev.psych.56.091103.070141>

- Pevnaya, M. V., Tarasova, A. N., Telepaeva, D. F. (2023). Students' non-participation in volunteer activities, or how to effectively organize volunteering education in Russian universities. *Upravlenie universitetom: praktika i analiza / University Management: Practice and Analysis*, 27 (2), 59–74. <https://doi.org/10.15826/umpa.2023.02.013> [In Russian]
- Pfattheicher, S., Nielsen, Y. A., Thielmann, I. (2022). Prosocial behavior and altruism: A review of concepts and definitions. *Current Opinion in Psychology*, 44, 124–129. <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2021.08.021>
- Popova, N. V., Popova, E. V. (2018). Volunteering as a factor in the formation of moral standards among young people. *Zhurnal obrazovaniia i nauki / The Education and Science Journal*, 20 (10), 139–155. <https://doi.org/10.17853/1994-5639-2018-10-139-155> [In Russian]
- Post, S. G. (2005). Altruism, happiness, and health: It's good to be good. *International Journal of Behavioral Medicine*, 12, 66–77. http://doi.org/10.1207/s15327558ijbm1202_4
- Pun, N., Hui, B. P. H., Koo, A. (2023). Youth work, prosocial behavior, and micro-foundation of working-class solidarity among vocational school students in China. *Journal of Education and Work*, 36 (5), 393–407. <https://doi.org/10.1080/13639080.2023.2228721>
- Reutov, E., Reutova, M., Shavyrina, I. (2019). Reciprocity in mutual aid networks (on the data of a regional study). *Sotsiologicheskie issledovaniia / Sociological Research*, 3, 106–117. <https://doi.org/10.31857/S013216250004283-4> [In Russian]
- Rose, L., Dezechache, G., Powell, T., Chokron, S., Kovarski, K. (2022). The emergency of prosociality: A developmental perspective on altruism and other prosocial behavior in the face of disaster. *Current Directions in Psychological Science*, 31 (6), 486–492. <https://doi.org/10.1177/09637214221114090>
- Rosli, S. N., Perveen, A. (2021). The relationship between prosocial behavior and psychological well-being among undergraduate students. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 11, 276–289. <https://doi.org/10.6007/IJARBSS/v11-i6/10152>
- Rudd, M., Aaker, J., Norton, M. I. (2014). Getting the most out of giving: Concretely framing a prosocial goal maximizes happiness. *Journal of Experimental Social Psychology*, 54, 11–24. <https://doi.org/10.1016/j.jesp.2014.04.002>
- Schwartz, S. H., Howard, J. A. (1984). Internalized values as motivators of altruism. In: E. Staub, D. Bar-Tal, J. Karylowski & J. Reykowski (Eds.). *Development and maintenance of prosocial behavior* (Critical Issues in Social Justice, Vol. 31, 189–211). Boston, MA: Springer. https://doi.org/10.1007/978-1-4613-2645-8_14
- Simmel, G. (1892). *Einleitung in die Moralwissenschaft: Eine Kritik der ethischen Grundbegriffe*. Berlin: Verlag von Wilhelm Hertz.
- Simpson, B., Willer, R. (2008). Altruism and indirect reciprocity: The interaction of person and situation in prosocial behavior. *Social Psychology Quarterly*, 71 (1), 37–52. <https://doi.org/10.1177/019027250807100106>
- Sorokin, P. A. (1950). *Altruistic Love. A Study of American Good Neighbors and Christian Saints*. Boston: Beacon Press.
- Spencer, H. (1892). *Essays: Scientific, Political and Speculative*. New York: D. Appleton and Company.

- Šećerov, M., Solarević, M. (2025). Intergenerational solidarity from the Generation Z perspective. *Bulletin of the Serbian Geographical Society*, 105 (1), 411–434. <https://doi.org/10.2298/GSGD2501411S>
- Suhardita, K., Widana, I. W., Degeng, I. N. S., Muslihati, M., Indreswari, H. (2024). Sharing Behavior in the Context of Altruism as a Form of Strategy for Building Empathy and Solidarity. *Indonesian Journal of Educational Development (IJED)*, 5 (3), 316–324. <https://doi.org/10.59672/ijed.v5i3.4145>
- Šuvaković, U. (2015). *Transition: A Contribution to Sociological Study of Social Changes*. Kosovska Mitrovica: Faculty of Philosophy. [In Serbian]
- Vorobeva, I. N. (2023). Specificity of Motivation of the Main Forms of Social Participation of the Population. *Trudy Yugo-Zapadnogo gosudarstvennogo universiteta. Serii: Ekonomika. Sotsiologija. Upravlenie / Proceedings of the Southwest State University. Series: Economics. Sociology. Management*, 13 (3), 203–219. <https://doi.org/10.21869/2223-1552-2023-13-3-203-219> [In Russian]
- Wang, X., Tong, L. (2015). Hide the light or let it shine? Examining the factors influencing the effect of publicizing donations on donors' happiness. *International Journal of Research in Marketing*, 32, 418–424. <https://doi.org/10.1016/j.ijresmar.2015.06.001>
- Weiss-Sidi, M., Riemer, H. (2023). Help others-be happy? The effect of altruistic behavior on happiness across cultures. *Front Psychol.* 14:1156661. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1156661>
- Yudashkina, V. V., Yatsevich, O. E. (2022). Sociocultural activity of youth: features of self-regulation (a case study of questionnaire details of Tyumen residents). *Vestnik vysshikh uchebnykh zavedenii. Sotsiologija. Ekonomika. Politika / Proceedings from Higher Educational Institutions. Sociology. Economics. Politics*, 3, 104–117. <https://doi.org/10.31660/1993-1824-2022-3-104-117> [In Russian]

OTHER SOURCES / ДРУГИ ИЗВОРИ

Data on the values of young people (2023). Beograd: Evropski pokret u Srbiji. [In Serbian]

Youth in Serbia in 2015 (2015). Beograd: Fondacija “Fridrich Ebert”. [In Serbian]

APPENDIX/ПРИЛОГ

Table 1: *Descriptive statistics of the sample*
/ Табела 1: *Дескриптивна статистика узорка*

Variable/Променљива	Frequency (n) / Фреквенција (Н)	Assessment/ Процена
Gender/Пол	641	100
Men/Мушкарци	435	67,9
Women/Жене	206	32,1
Age/Старост	641	100
18–21	310	48,4

← НАЗАД

← BACK

22–25	117	18,3
26–30	214	33,4
Category/status/ Категорија/статус	641	100
Student/Студент	313	50,8
Working/Рад	311	49,2

Table 2: *Main characteristics of interview informants*
/ Табела 2: Главне карактеристике учесника анкете

Informant code / Шифра информатора	Gender/Пол	Age/Старост	Category/status/ Категорија/статус
I1	Female/Жене	21	Student/Студент
I2	Female/Жене	22	Student/Студент
I3	Male/Мушкарци	19	Student/Студент
I4	Male/Мушкарци	22	Student/Студент
I5	Female/Жене	18	Student/Студент
I6	Female/Жене	29	Working/Рад
I7	Male/Мушкарци	30	Working/Рад
I8	Female/Жене	28	Working/Рад
I9	Male/Мушкарци	28	Working/Рад
I10	Male/Мушкарци	29	Working/Рад

← НАЗАД

← BACK

← НАЗАД

← BACK

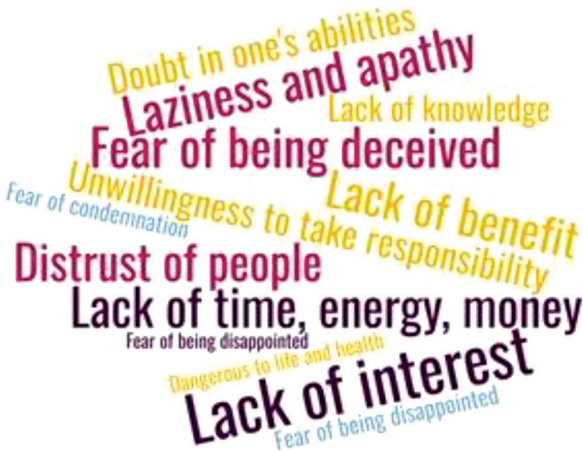

Figure 1: *Barriers to altruistic behaviour*
/ Слика 1: Препреке алтруистичком понашању